

Krigen i Syrien och Ukraina – slutet av mars 2022

Från 2015 deltog Ryssland på Bashar al-Assads sida i inbördeskriget i Syrien, främst med omfattande flygbombningar. Mycket tyder på att detta blev av avgörande betydelse för krigets utgång. Tidigt riktade människorättsorganisationer anklagelser mot Ryssland för att bomba utan urskillning, dvs att man inte bara attackerade militära mål, utan även civila, som sjukhus, skolor och bostadsområden,¹ ett mönster som vi har kunnat urskilja även i Ukraina under de senaste veckorna.

Som tack för sitt stöd till Assad har Ryssland fått tillgång till en flygbas och flottbas i Syrien. Assad har också stött invasionen av Ukraina och t o m gått med på att hjälpa till med att enrollera syriska soldater för att sättas in i Ukraina på Rysslands sida.²

Det är därför inte så underligt att vänstern i Mellanöstern (till skillnad från den i Sydamerika) i allmänhet är mycket kritisk till Rysslands invasion av Ukraina.

Av de ingående artiklarna nedan så faller den första (av Gilbert Achcar) lite ur ramen, eftersom den handlar om Ukraina-kriget mer allmänt och hur vänstern bör förhålla sig till kriget, men vi har valt att ta med den här, eftersom det inledande avsnittet med rubriken *Stöder det "globala Syd" Ryssland?* handlar om hur "det globala Syd" (dit Syrien och Mellanöstern räknas) ställt sig till Ukraina-kriget.³

I de två övriga artiklarna står Syrien i fokus.

Den första av dem är skrivet av en syrier, som menar att ett nederlag för Putin skulle vara en "seger inte bara för Ukraina, utan för hela världen".

Den sista artikeln handlar om likheterna mellan den ryska krigsföringen i Syrien och Ukraina.

MF 27/3 2014

Innehåll

Sex vanliga frågor om en antiimperialistisk politik idag och kriget i Ukraina	1
Varför Ukraina angår syrier	4
Ukraina och Syrien, samma krig för Moskva.....	6

---

¹ Se text (SVT) [Så har Putins krigsmaskin övat skarpt i Syrien](#)

² [Ryssland rekryterar soldater i Syrien – "En chans att lämna landet"](#) (SVT)

³ Mer allmänt om internationella vänsterns ståndpunkter vad gäller Ukraina-kriget, se [Vänsterpress om Ukraina-kriget 24 mars 2022](#) som innehåller artiklar om detta.

Gilbert Achcar

Sex vanliga frågor om en antiimperialistisk politik idag och kriget i Ukraina

Från [International Viewpoint](#), 21/3 2022 (ursprungligen publicerad i [New Politics](#), 19/3)

Det följande är sex frågor om den ståndpunkt som framfördes i mitt ”PM om en radikal anti-imperialistisk ståndpunkt om kriget i Ukraina”.⁴ (se ovan).

Fråga 1: Stöder det ”globala Syd” Ryssland?

Låt oss titta på fakta. Tänk först på vänstern i det globala syd, där det har funnits olika ståndpunkter. I den arabisktalande delen av världen som jag kommer från är de enda ”vänsterpartier” som har stött den ryska invasionen samma partier som har stött Bashar al-Assad, vars blodtörstiga regim står under ryskt beskydd. De två största kommunistpartierna i regionen, de i Irak och Sudan, fördömde entydigt den ryska invasionen, samtidigt som de (precis som det ska vara) också fördömde den amerikanska imperialismens politik. Efter att i ett uttalande ha fördömt konflikterna mellan de imperialistiska styrkorna, så det sudanesiska kommunistpartiet att det ”fördömer den ryska invasionen av Ukraina och kräver ett omedelbart tillbakadragande av de ryska styrkorna från landet, och fördömer samtidigt den USA-ledda imperialistiska alliansens politik att skapa spänningar och krig, och hota världsfreden och säkerheten”. De sudanesiska kommunisterna är väl lämpade att känna till sanningen om den ryska imperialismen, som är den enda av stormakterna som öppet stöder kuppmaakarna i deras land.

Vad gäller staterna i det globala syd, så lade 35 av dem ner rösten vid omröstningen om den ryska invasionen i FN:s generalförsamling. Alla stater i det globala nord röstade antingen för resolutionen (alla väst- och allierade länder) eller mot den (Ryssland och Belarus). Men det krävs inte mycket insikt för att inse, att det bland de 141 länder som röstade för resolutionen fanns betydligt fler än 35 stater från samma globala syd. Det är alltså inte en ”spricka mellan nord och syd”, utan en klyfta mellan å ena sidan västimperialismens vänner och/eller skyddslingar, och å den andra den ryska imperialismens vänner och/eller skyddslingar. Och eftersom de flesta av de sistnämnda också är vänner och/eller skyddslingar till västimperialismen, så föredrog de att lägga ner rösten istället för att lägga sina röster till de 5 som röstade mot resolutionen, som, utöver de två redan nämnda, är Nordkorea, Syrien och Eritrea.

Det är sant att de två mest befolkade länderna i det globala syd, Kina – själv omtvistat angående sin imperialistiska karaktär⁵, vilket visar hur förenklat schemat nord-syd är inom politiken – och fascisterna Narendra Modis indiska regering, båda ställde in sig hos Ryssland. Men bland de länder som röstade för FN-resolutionen finns länder som AMLO:s Mexiko, talibanernas Afghanistan, Bolsonaros Brasilien (ja Putins beundrare), generalernas Myanmar (som skyddas av Kina) och Dutertes Filippinerna.

Fråga 2: Gynnas inte NATO av att Ukraina står upp mot den ryska invasionen?

Det första att säga är, ”än se’n?” Vårt stöd till folk som kämpar mot imperialismen ska inte vara beroende av vilken imperialistisk sida som stöder dem. Med samma logik skulle rättvisan i så fall offras för den överordnade kampen mot ”västblocket”, vilket vissa inom de läger-

⁴ Ingår i artikelsamlingen [Ukraina 2 mars 2022](#) på marxistarkiv.se – öa.

⁵ Se [Kinas statskapitalistiska imperialism](#) av Per-Åke Westerlund, [John Ross och myten om socialism med kinesiska skrivtecken](#) av William Briggs och [KINA – en ny imperialism uppstår](#) av Pierre Rousset.

tänkande falska vänsterkretsarna hävdar. För min del skrev jag att framgångar för Ryssland – en utgång som tyvärr fortfarande är en reell möjlighet – skulle ”uppmuntra USA-imperialismen och dess allierade att återuppta sitt eget aggressiva agerande”. I själva verket har USA och dess allierade redan gynnats enormt av Putins aktion. De borde vara varmt tacksamma mot den ryske diktatorn.

Ett framgångsrikt ryskt övertagande av Ukraina skulle uppmuntra USA att återgå till linjen att erövra världen med våld inom ramen för en ökad ny kolonial uppdelning av världen och ökade globala motsättningar, medan ett ryskt misslyckande – tillsammans med USA:s misslyckanden i Irak och Afghanistan – skulle stärka det som Washington kallar ”Vietnam-syndromet”. För mig verkar det dessutom helt uppenbart att en rysk seger skulle stärka krigshetsen och trycket för ökade militära utgifter i NATO-länderna betydligt, något som redan har fått en flygande start, medan ett ryskt nederlag skulle ge mycket bättre villkor för vår kamp för allmän nedrustning och upplösning av NATO.

Om Ukraina skulle lyckas avvisa det ryska oket, är det mer än sannolikt att landet skulle bli en lydstat till västmakterna. Men poängen är att om de inte lyckas så kommer landet att bli liveget. Och man behöver inte vara utbildad medeltidshistoriker för att veta att villkoren för en tjänare är ojämförligt bättre än för en träl!

Fråga 3: Hur kan vi radikala antiimperialister stöda ett motstånd som leds av en borgerlig högerregering?

Ska vi bara stöda ett folk som gör motstånd mot en överbeväpnad imperialistisk invasion om motståndet leds av kommunister och inte en borgerlig regering? Det är en mycket gammal ultravänsteristisk uppfattning om den nationella frågan, som Lenin med rätta bekämpade på sin tid. En rättmätig kamp mot nationellt förtryck, för att inte tala om mot utländsk ockupation, måste stödas oavsett ledarskapets karaktär: om kampen är berättigad så innebär det att den berörda befolkningen aktivt deltar i den och förtjänar stöd, oavsett ledarskapets karaktär.

Det är förvisso inte de ukrainska kapitalisterna utan det arbetande folket i Ukraina som mobiliseras massivt i de ukrainska väpnade styrkorna i form av ett improviserat hemvärn och nya sorters ”mordbrännare”. Och under sin kamp mot den storryska imperialismen, som leds av en diktatorisk och oligarkisk ultrareaktionär regering i Moskva som härskar över ödet för ett av de mest ojämlika länderna på planeten, förtjänar det ukrainska folket vårt fulla stöd. Det innebär ingalunda att vi inte kan kritisera regeringen i Kiev.

Fråga 4: Är inte det pågående kriget ett interimperialistiskt krig?

Om alla krig där respektive sida stöds av en imperialistisk rival skulle kallas ett interimperialistiskt krig, så skulle alla krig i vår tid vara interimperialistiska, ty som regel räcker det att en av de rivaliserande imperialismerna stöder ena sidan för att den andra imperialismen ska stöda den motsatta sidan. Det är inte ett interimperialistiskt krig. Ett interimperialistiskt krig är ett direkt krig (och inte ombudskrig) mellan två stater, som var och en försöker invadera den andra statens territoriella och (ny-)koloniala område, vilket t ex det Första världskriget var ett mycket tydligt exempel på. Lenin tyckte om att kalla det för ett ”plundringskrig” från båda sidor.

Att beskriva den pågående konflikten i Ukraina, där det sistnämnda landet inte har några ambitioner och än mindre avsikter att erövra ryskt territorium, och Ryssland har den uttalade avsikten att underkasta sig Ukraina och erövra en stor del av dess territorium – att kalla denna konflikt interimperialistisk istället för ett imperialistiskt invasionskrig är en enorm förvanskning av verkligheten.

Den primära, mest omedelbara funktionen av att förse Ukraina med vapen är därmed att hjälpa landet att göra motstånd mot att bli liveget, även om det istället vill bli en lydstat i tron att det är den enda garantin för frihet. Vi måste givetvis också vara mot att det blir en lydstat, men just nu måste vi ta itu med det mest trängande behovet.

Om det andra imperialistiska lägret går med i kriget direkt skulle den nuvarande konflikten förvandlas till ett verkligt interimperialistiskt krig i ordets rätta mening, en sorts krig som vi är kategoriskt mot. För tillfället säger NATO:s medlemmar att de inte kommer att korsa den röda linjen att skicka trupper för att kämpa mot de ryska väpnade styrkorna på ukrainsk mark, eller skjuta ner ryska flygplan i ukrainskt luftrum – trots Volodymyr Zelenskyjs uppmaningar. Det beror på att de med rätta fruktar en dödlig spiral, eftersom de har blivit skeptiska om Putins förstånd, i och med att han redan från början inte tvekade att svinga med kärnvapenhotet.

Fråga 5: Kan vi stöda vapensändningar från väst till Ukraina?

I och med att ukrainarnas kamp mot den ryska invasionen är rättmätig, är det helt rätt att hjälpa dem att försvara sig mot en fiende som är överlägsen till antal och beväpning. Det är därför vi utan tvekan är för leveranser av defensiva vapen till det ukrainska motståndet. Men vad innebär det?

Ett exempel: vi är förvisso för att skicka luftvärnsmissiler, bärbara eller ej, till det ukrainska motståndet. Att vara mot det vore att säga att ukrainarna måste välja mellan att antingen massakreras och se sina städer ödeläggas av det ryska flygvapnet, utan att ha de medel de behöver för att försvara sig, eller att fly från sitt land. Men på samma gång måste vi inte bara vara mot den oansvariga tanken att införa en flygförbudszon över Ukraina eller delar av dess territorium. Vi måste också vara mot att sända stridsflygplan till Ukraina, vilket Zelenskyj har krävt. Stridsflygplan är inte strikt defensiva vapen, och att förse Ukraina med dem skulle faktiskt öka risken för ryska bombningar avsevärt.

Kort sagt är vi för att förse Ukraina med luftvärns- och pansarvärnsmissiler, liksom all sorts beväpning som är outhärligt för att försvara ett territorium. Att förneka Ukraina sådana sändningar är helt enkelt att göra sig skyldig till underlåtenhet att hjälpa ett folk i fara! Vi har tidigare krävt leveranser av försvarsvapen till den syriska oppositionen. USA vägrade och hindrade till och med sina lokala allierade att överlämna dem till syrierna, delvis på grund av det israeliska vetot. Vi känner till vad konsekvenserna blev.

Fråga 6: Vilken inställning ska vi ha till de sanktioner som väst har utsatt Ryssland för?

I mitt PM skrev jag:

Västmakterna har beslutat om en hel rad nya sanktioner mot den ryska staten för dess invasion av Ukraina. En del av dem kan säkert minska den enväldiga Putinregimens förmåga att finansiera sin krigsapparat, andra kan bli skadliga för den ryska befolkningen utan att särskilt mycket påverka regimen eller dess oligarkkompisar. Vårt motstånd mot den ryska aggressionen och vår misstro mot de imperialistiska västregeringarna innebär att vi varken ska stöda de sistnämndas sanktioner eller kräva att de ska upphävas.

Ett annat sätt att uttrycka detta är att säga att vi är för sanktioner som påverkar Rysslands förmåga att föra krig och även dess oligarker, men inte sådana som påverkar dess befolkning. Denna sistnämnda formulering är rätt i princip, men måste sedan översättas konkret. Vi har emellertid ingen möjlighet att undersöka hela effekten av de sanktioner som västmakterna redan har infört mot Ryssland, vilket är orsaken till att jag föreslog att vi varken bör stöda sanktionerna eller kräva att de upphävs, så länge Rysslands kriminella invasion pågår.

Översättning: Göran Källqvist

Yassin al-Haj Saleh⁶

Varför Ukraina angår syrier

Ur Links International Journal for Socialist Renewal, 17 mars 2022

Syriska motståndare till president Bachar al-Assad är kanske förutom ukrainarna själva de som är bäst skickade att förstå fasorna i det krig Vladimir Putin inlett i Ukraina. Orsaken till detta är förstås att Ryssland sedan slutet av september 2015 ockuperat delar av Syrien och med brutala metoder stött Assads regim, vars högsta mål är att behålla makten för gott även om det innebär att man måste låta landet få lyda under expansionistiska yttre krafter som Iran eller Ryssland.

I sex och ett halvt år har Ryssland haft en stor militärbas, Hmeimim, i nordvästra Syrien dit Assad brukar få åka när Putin eller hans försvarsminister är på besök hos sina trupper där. 2019 tillförsäkrade sig Ryssland ett 49-årigt avtal om tillgång till hamnen i Tartus, där man nu kan förlägga örlogsfartyg i Medelhavet. Den ryske försvarsministern har skrutit med att man testat över 320 olika vapen i Syrien. Putin själv har prisat de erfarenheter av strid som över 85 procent av den högsta arméledningen skaffat sig i Syrien.

Syrien var en testoperation för rysk militär. Man använde fosforammunition, vakuumbomber och klusterbomber – förbjudna i internationella avtal – mot civila mål, attackerade sjukhus, skolor och marknadsplatser. Man betecknade motståndarna till Assadregimen som terrorister (precis som Assad själv också gjorde). Detta innebär helt enkelt att deras liv inte är något värda, att det inte är något brott att döda dem. Det är till och med något bra och värt att belöna, åtminstone i form av lovord. Putin fick beröm av islamofobiska organisationer på yttersta högerkanten i Väst och av anhängare till auktoritärt styre världen över för sitt imperialistiska krig i Syrien, som ledde till att cirka 23 000 civila dödats hittills.

Ändå har inte många i Väst velat fördöma Putins krig i Syrien. Varför? På grund av det långa och kriminella ”kriget mot terrorn”, som utgjort basen för en bred internationell koalition mot terrorister – dvs nihilistiska sunnimuslimska grupper – där USA och EU de facto ingått en allians med Ryssland tillsammans med gelikar till Assad som Egyptens Abdel Fattah al-Sisi, Saudiarabiens Mohammad bin Salman och Förenade Arabemiratens Mohammed bin Zayed, och givetvis apartheidstaten Israel. Detta har inte bara utgjort ett förräderi mot de syrier som i två generationer kämpat för demokrati, utan mot demokratin runt om i världen.

⁶ Yassin al-Haj Saleh, syrisk författare och politisk dissident. Han är författare till *The Impossible Revolution: Making Sense of the Syrian Tragedy* (Haymarket, 2017). Den här återgivna artikeln publicerades först på [DAWN](#).

Kriget mot terrorn försåg Putin med ett gyllene tillfälle att förverkliga sina imperialistiska mål att återskapa ryska imperiet, med Syrien som första början. Putins uttalande om Sovjetunionens fall som ”en verklig tragedi” och ”århundradets största geopolitiska katastrof” är omtalade – och de beror inte på några kommunistiska känslor utan på grund av att Sovjetunionen till stor del var ett ryskt imperium. Stimulerad av det billiga mandat han skaffat sig i Syrien försöker han nu annektera Ukraina, som enligt honom aldrig haft någon ”tradition av att vara en verklig stat”.

Denna aggression är baserad på tre motsägelsefulla motiv. För det första att ”avnazifiera” Ukraina, något som gör detta krig till en fortsättning på Sovjetunionens ”Stora fosterländska krig” mot Hitler – snarare än Putins egna expansionistiska krig i Tjetjenien, Georgien, Krim och Syrien. För det andra att ”demilitarisera” Ukraina, eller avvärja dess försvarsstyrkor och hindra det från att någonsin gå med i Nato. Och för det tredje för att Ukraina inte, som Putin påstår, är någon ”riktig nation”, utan en del av Ryssland.

Man blir påmind om Freuds berättelse om kitteln. En man lånade en kittel av en granne och återlämnade den skadad. För att frita sig själv kom han med tre argument: Kitteln var inte skadad när han lämnade tillbaka den, den var skadad redan när han lånade den, han hade överhuvud taget inte lånat kitteln. Så ser logiken ut hos en diktator med okontrollerbar lust till makt och som inte kan kontrollera sig nu när han för ett femte krig hittills detta århundrade. Men Putins tre argument har redan fallit samman. Även om det stämmer att det finns ultranationalistisk extremhöger i Ukraina utgör de en minoritet med begränsad politisk makt och på intet vis är det de som utgör måltavlorna för den ryska invasionen. I stället ger Putins krig Ukraina full rätt att med alla medel försvara sig mot sin aggressiva översittare till granne. Ukraina bevisar sin nationella existens genom sitt motstånd mot den ryska invasionen.

Ett ryskt nederlag skulle vara en seger inte bara för Ukraina, utan för hela världen. Ett nederlag för Putin skulle också kunna innebära slutet på hans politiska liv, den bästa tänkbara nyheten för alla ryska demokrater som modigt protesterar mot den aggression som bedrivs i deras nations namn. Det skulle vara goda nyheter för syrier också, eftersom det skulle kunna innebära en försvagning av Assads barbariska och svekfulla regim och andra auktoritära tendenser runt om i Mellanöstern och faktiskt hela världen. Och även om ett nederlag för vår gemensamme fiende Putin inte med nödvändighet skulle vara en seger för oss syrier skulle en seger för Putin vara ett än större nederlag för oss, då det skulle reducera våra redan så magra möjligheter att återfå vårt land.

Men även om Ukraina klarar av slå tillbaka Ryssland kommer segrarna att vara just de som var medskyldiga till att Syrien, vårt land, underkastades just den fienden. Jag tänker på västmakterna, i synnerhet USA – som ligger bakom kriget mot terrorn. På den ena fronten betraktas Putins Ryssland som en aggressiv inkräktare och på den andra som den buse som kan göra det otäcka jobbet åt Väst. Moraliskt går inte detta ihop och politiskt är det kontra-produktivt, vilket framgår av det som händer i Ukraina.

Vi behöver politik och rättvisa mot terrorn, inte något krig mot terrorn. Det ord som täcker den sortens politik och rättvisa kallas demokrati. Att offra demokratin på kriget på terrorns altare och för att trygga säkerheten är principlöst och självbedrägeri, inte bara i Syrien och Mellanöstern, utan också i Väst.

Imperialism och demokrati är oförenliga. Detta gäller i Ryssland och på alla andra håll. Samma gäller också i Väst. Imperialismen hade sin bumerangeffekt i Europa tidigare i form av nazismen, som Hannah Arendt gjorde gällande i *Totalitarismens ursprung*, och som redan har fått ett analogt uttryck i vår tid i form av högerpopulism, som sakta men säkert normaliserats och snabbt gått från extremhöger till acceptabel huvudström med direkt koppling till kriget mot terrorn och den s k migrant- och flyktingkrisen.

Som flyktingar som slitits bort från våra hem och skingrats över 127 länder utgör vi syrier nu en egen internationell gemenskap. I den egenskapen har vi rätt att ta ställning till alla kamp som förs på denna planet.

Ukraina är syriernas sak. Och det är världen också.

Översättning (från franska): Björn Erik Rosin

Jean-Pierre Perrin

Ukraina och Syrien, samma krig för Moskva

Ur *Mediapart*, 22 mars 2022

Belägringen av Mariupol påminner om belägringen av Aleppo. Samma strategi: i stället för att erövra staden bombas den sönder för att till sist svältas ut. Det Bachar al-Assad och Vladimir Putin har gemensamt är att deras världsåskådning formats i den politiska polisen, en värld där folket inte har något existensberättigande.

Den 28 juni 2018 gjorde *Kyiv Post*, den engelskspråkiga tidningen i Ukrainas huvudstad, en jämförelse mellan situationen i Ukraina och i Syrien. Man kunde där se två foton av förfärande förstörelse. Det ena från Aleppo, det andra från Donbass. Och rubriken löd: ”enade av kriget” och ”de ryska grymheterna”.

Fyra dagar innan hade tidningen anordnat en internationell konferens på detta tema. Redan vid den tiden hade flera ukrainska forskare sett paralleller mellan de ryska interventionerna i de båda länderna. De pekade på att samma ryska piloter omväxlande bombade Syrien och Donbass som om det rörde sig om samma krig. Och på sociala medier i Ryssland skröt också just de piloterna över sina ”bedrifter”.

Ledarartikeln i *Kyiv Post* just den 28 juni 2018 gav en föraning om vad som var att vänta: även om man underströk ”de stora skillnaderna” mellan konflikterna i de båda länderna var man också bekymrad över de uppenbara likheterna: ”Den ryska aggressionen i Syrien har gett Kreml ökat självförtroende. Rysslands mål på bägge ställen är likartade: försvaga västdemokratierna och skapa en flyktingkris för att åstadkomma en politisk kris i Väst. Och det har man lyckats med så till vida som nationalistiska och flyktingfientliga partier vunnit terräng i flera europeiska länder [...]”

Ledarartikeln fortsatte: ”Kreml lämnar bakom sig ett spår av död och förödelse i båda länder. Detta kommer att fortsätta tills någon sätter stopp för Putin. Den moraliska utmaningen i vår tid är att besegra honom.”

Fyra år senare kan vi konstatera hur träffsäkra de ukrainska analyserna var.

Belägringen av Mariupol, en stor och strategiskt viktig hamn vid Svarta havet, leder oundvikligen tankarna till Aleppo. Samma strategi: först belägra staden utan att försöka inta den av rädsla för att hamna i ett förödande gerillakrig i en stad. Sedan utsätta den för intensivt bombardemang, urskiljningslöst och dygnet runt, i syfte att omöjliggöra tillvaron för befolkningen, hindra dem från att skaffa mat och uppvärmning, svälta ut, beröva dem på dricksvatten och elektricitet och så i en tredje etapp tvinga dem att fly eller att kapitulera.

Bombningen av barnsjukhuset den 9 mars och därefter av stadsteatern den 16 mars, där hundratals kvinnor och barn sökt skydd, påminner om hur ryskt flyg systematiskt förstörde sjukvårdsinrättningar och platser där befolkningen sökt skydd i Syrien.

”2015 sade en rysk diplomat, som ansågs stå nära Putin, till mig vid en konferens: Tyvärr, men Aleppo, din hemstad, kommer att drabbas av samma öde som Grozny [Tjetjeniens huvudstad som den ryska armén totalt smulade sönder 1999]. Det blev också exakt vad som hände. I Ukraina idag ser jag samma historia upprepas, samma bilder: bussarna med flyktingar som försöker lämna omringade städer, attacker mot sjukhus och förlösningsavdelningar, samma bombmattor, samma plundring ... Skillnaden med Syrien är att ryssarna där aldrig försökte vinna befolkningens sympatier, ens i början av deras intervention”, säger Salam Kawakibi, chef för Centre arabe de recherches et d'études politiques de Paris (Carep) [Arabiska centret för statsvetenskaplig forskning och studier i Paris].

Salam Kawakibi pekar också på att det inte var svårt att förutse det scenario som för närvarande utspelas i Ukraina: ”På olika konferenser runt om i Europa då jag upprepade att ryssarna inte var i Syrien för att driva bort Islamiska staten, utan för att rädda Bachar al-Assads regim blev europeiska diplomater irriterade på mig. De kunde inte se vad jag såg. Jag minns till och med en fransk ambassadör som öste förolämpningar över mig. Men ryssarna sa det ju själva, öppet: kriget mot IS, det får ni sköta, vi är här för Bachar. Och så hände samma sak i Ukraina med europeiska diplomater som åter igen inte ville se vad som var på gång och anklagade amerikanerna för att vara alarmistiska och ute efter att förvärpa situationen när de talade om en nära förestående invasion.”

Än så länge har Ukraina inte alls upplevt samma förödelse som Syrien drabbades av under tio års krig med totalförstörda städer, skolor, sjukhus, vårdinrättningar, vattenreservoarer, bagerier systematiskt bombade av ryskt flyg i regioner kontrollerade av upprorsidan. ”Men jag fruktar att, precis som i Syrien, invasionen av Ukraina bara är början till en lång historia av en lika obeveklig som obarmhärtig upptrappning. Ändå borde det som hände i Syrien ha levererat analysverktyg till alla som alltför länge betraktade kriget i Syrien som sekundärt i förhållande till Europa och som ansåg att bara Europa hade någon strategisk dimension”, säger Jean-Pierre Filiu, specialist på arabvärlden och lärare vid Sciences Po i Paris.

Filiu fortsätter: ”Vladimir Putins villkorslösa stöd till Bachar al-Assad från mars 2011 i krossandet av fredliga protester går inte bara att förklara med geopolitiska överväganden. De båda ledarna delar en världsuppfattning som till stora delar formats av den kultur som råder inom den politiska polisen och som de för gott blivit impregnerade av. Putin är en tidigare KGB-officer och Assad en produkt av Mukhabarat, de säkerhetstjänster som bestämmer över död och liv för kvinnor och män i Syrien. Den svåröverskådliga värld där Putin och Assad formats alstrar sin egen ’alternativa verklighet’, där folket inte har något existensberättigande och när folket gör uppror heter det bara att de är manipulerade av västliga säkerhetstjänster. En hänförd demokratisk opposition blir för Bachar al-Assad och Putin bara en samling ’terrorister’ för den förre eller ’nazister’ för den senare. I båda fallen gäller det att likvidera dem.”

Syrisk hjälp till den ryska krigföringen i Ukraina

Ryssland försöker nu få syriska förstärkningar till sin armé. Den 11 mars medgavs detta av Vladimir Putin då han antydde att han skulle låta ”frivilliga från Mellanöstern” strida tillsammans med den ryska armén, han nämnde en siffra på 16 000 man. Men enligt Syriska observatoriet för mänskliga rättigheter har mer än 40 000 syrier rekryterats de senaste dagarna för att bege sig till Ukraina – en uppgift som den syriska regeringen dementerat.

”Deras uppdrag är att ta över det smutsiga jobbet när de reguljära styrkorna stött på patrull. Följden blir en intensifiering av insatser mot befolkningen. Det är anledningen till att man vänder sig till legosoldater från Syrien, Tjetjenien och Wagnergruppen [ett privat ryskt militärt bolag lett av en av Vladimir Putins närmaste män och som deltagit i striderna i Syrien sedan 2015.] som man just nu håller på att dra tillbaka från Mali och skicka till fronten i

Ukraina”, säger en källa inom den franska underrättelsetjänsten, som föredrar att vara anonym.

Att Wagnergruppen opererar i Ukraina har journalister vid *Kyiv Post* avslöjat från allra första början av invasionen. Det ryska militära företaget har redan i andra sammanhang använt sig av legosoldater. 2017 rekryterade man syrier för att säkra oljefält och infrastruktur i Syrien.

Vad beträffar tjetjenerna har Tjetjeniens president Ramzan Kadyrov, i en video som i mitten av mars sändes på nätverket Telegram, bekräftat att de befinner sig i i Kyiv-regionen för att strida tillsammans med den ryska invasionsstyrkan. ”Häromdagen var vi 20 kilometer från er nazister i Kiev och nu är vi ännu närmare”, sade den tjetjenske ledaren som av internationella organisationer anklagats för värsta sortens brott mot mänskliga rättigheter i den republik i Kaukasien som Moskva krossat.

Redan 2018 i Libyen hade ryssarna använt sig av ett okänt antal syriska trupper – något som också Turkiet gjort mot kurderna i nordöstra delen av Syrien. Deras insatser på marskalk Haftars sida i Libyen, ”i strid med vapenembargot” från 2011, har också fördömts i ett expert-utlåtande, som den 24 april 2020 överlämnades till FN:s säkerhetsråd, utan att det lett till några åtgärder.

Den 18 mars öppnades det första rekryteringscentret i Damaskus för dessa förstärkningar. Enligt syriska Deir Ezzor 24 har två liknande center öppnats i Mayaadine och Deir Ezzor i östra delen av Syrien. Rekryterna ska få mellan 200 och 300 dollar i månaden. Och även här är det Wagner som svarar för rekryteringen och utbildningen.

Enligt människorättsorganisationen Syrians for Truth and Justice är många av de frivilliga tidigare soldater och medlemmar av miliser som stött Assad. De har benämnts Försvarsstyrkor och regimen har använt sig av dem när den egna armén inte klarat av sina uppgifter och det lär till och med ingå sådana som tidigare tillhört upprorsrörelsen, men som fått amnesti av Damaskus inom ramen för kommittéerna för försoning.

På en video som lagts ut på nätet kan man för övrigt se chefen för en milis i Homs, Nabil Abdallah, utropa: ”Så fort min president Assad och min president Putin begär att jag ska ingripa kommer jag att ge mig iväg och ge ukrainarna en lektion” – och sedan ser man honom inviga en kyrka, en kopia i miniatyr av Hagia Sofia i Istanbul, den basilika som Turkiets president Recep Tayyip Erdogan gjort till moské.

De tjetjener som satts in i Mariupol går däremot till attack under ropen Allahou Akbar. Från Tjetjenien till Syrien har Putin i alla fall lyckats åstadkomma legosoldaternas heliga allians.

Översättning (från franska): Björn Erik Rosin